Súd:	Okresný súd Košice I
Spisová značka:	25C/250/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7109212657
Dátum vydania rozhodnutia:	06. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Marta Melicherčíková
ECLI:	ECLI:SK:OSKE1:2012:7109212657.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I dňa 6.9.2012 samosudkyňou JUDr.Martou Melicherčíkovou, v právnej veci žalobcu: N..W. Č.Y., T..X.X.XXXX, H. Y., R. Č..X, zastúpený AK JUDr.Peter Kerecman s.r.o., Rázusova 1, Košice, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo obrany SR, Kutuzovova 8, Bratislava, v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy takto

r o z h o d o l :

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 40.000 € bez príslušenstva do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi na účet právneho zástupcu AK JUDr.Peter Kerecman s.r.o., Rázusova 1, Košice trovy právneho zastúpenia vo výške 4.304,09 € do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou zo dňa 1.6.2009 sa domáhal zaplatenia sumy vo výške 40.000 € titulom náhrady nemajetkovej ujmy ako aj trov konania.

Uviedol, že potom, čo mu bolo Federálnym ministerstvom vnútra ČSFR vydané pod Č..N..XD-XXXX/X-XXX/X-W.-XX osvedčenie zo dňa 3.3.1992 podľa § 9 ods.1 lustračného zákona č.451/1991 Zb. o tom, že je evidovaný v zoznamoch bývalej ŠtB ako osoba uvedená v § 2 ods.1 písm.b) uvedeného zákona ako držiteľ požičaného bytu, držiteľ konšpiračného bytu ŠtB, sa domáhal v konaní vedenom pred Okresným G. Y. V., sp.zn. XX X. XXX/XX, neskôr pod sp.zn. č.k. XX X. XX/XXXX určenia, že bol evidovaný v materiáloch bývalej ŠtB ako držiteľ požičaného alebo konšpiračného bytu neoprávnene.
Súdy o žalobe žalobcu rozhodovali postupne viacerými rozhodnutiami tak, že žalobu voči Ministerstvu vnútra SR, Slovenskej informačnej službe a Ústavu pamäti národa zamietli pre nedostatok pasívnej legitimácie týchto žalovaných účastníkov a vyhoveli žalobe voči žalovanému Ministerstvu obrany SR keď určili, že žalobca bol evidovaný ako držiteľ požičaného alebo konšpiračného bytu neoprávnene. Výrok rozsudku Okresného G. Y. I, č.k. XX X. XX/XXXX zo dňa 1.6.2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 27.11.2008 nadobudol právoplatnosť 15.1.2009.

Z odôvodnenia uvedeného právoplatného rozhodnutia prvostupňového ako aj odvolacieho súdu je zrejmé, že jediným subjektom zodpovedajúcim v čase nadobudnutia právoplatnosti rozsudku za neoprávnené evidovanie žalobcu v materiáloch bývalej ŠtB je Ministerstvo vnútra SR a teda jediným subjektom zodpovedným za zásah do osobnosti žalobcu podľa občianskeho zákonníka.

Neoprávneným evidovaním žalobcu v materiáloch bývalej ŠtB došlo k zásahu do osobnosti tohto účastníka, keď žalovaný neoprávnene narušil pokojný stav v žalobcových osobnostných právach, pričom takto vytvorený protiprávny stav trval i v čase nadobudnutia právoplatnosti rozsudku prvostupňového

súdu, teda ku dňu 15.1.2009. Týmto neoprávneným evidovaním bola poškodená jeho česť, dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti, odhliadnúc od toho, že mu v dôsledku neoprávneného evidovania vznikla aj škoda v dôsledku zamedzenia jeho kariérneho postupu ako vojaka z povolania. Žalobca totiž v armáde slúžil od roku 1957, v čase vydania lustračného osvedčenia v hodnosti podplukovníka, tajomníka Rady obrany okresu Rožňava. Žalobca pre obsah vydaného lustračného osvedčenia nebol spôsobilý pre výkon funkcie v hodnosti plukovníka, nebol do tejto hodnosti povýšený napriek tomu, že už v roku 1992 bol podaný návrh na jeho povýšenie a na takéto povýšenie spĺňal všetky predpoklady - po vojensko-odbornej, zdravotnej stránke i telesnej spôsobilosti. Iba pre obsah lustračného osvedčenia sa tak nestalo s následkom odchodu do výsluhového dôchodku minimálne o dva roky skôr, než by tomu bolo, ak by bol v hodnosti plukovníka. Žalobca tak dosiahol nižší výsluhový dôchodok cca o 30%.

Nemajetková ujma na osobnosti žalobcu, ktorej zaplatenia sa v konaní domáha mu vznikla tým, že jeho neoprávneným evidovaním v materiáloch bývalej ŠtB sa podstatným spôsobom zmenil jeho život, spoločnosť na neho hľadela a hľadí do času kým nepreukázal právoplatným súdnym rozhodnutím opak ako na osobu so závadnou minulosťou, prísluhovača bývalého režimu charakteristického porušovaním základných ľudských práv a totalitným spôsobom výkonu moci. V dôsledku z toho vyplývajúceho stresu, hanby a poníženia sa mu zhoršil zdravotný stav, podstatne schudol, začal byť depresívny, trpel pocitmi úzkosti a opovrhnutia. Žalobca negatívne pociťoval každú zmienku o ŠtB a vojenskej kontrarozviedke, ťažko znášal narážky a podpichovanie na tému pomoci bývalému režimu a tajných spolupracovníkov ŠtB, udávačov. Márne presviedčal tých, ktorí sa o jeho neoprávnenej evidencii dozvedeli, že lustračné osvedčenie je nepravdivé a spolupracovníkom ŠtB nebol. O uvedenej skutočnosti sa vedelo napriek tomu, že údaj o svojej evidencii pred priateľmi, kolegami i okolím tajil. Trpel stresom, keďže sa obával, či jeho neoprávnená evidencia nebude mať vplyv na služobný postup jeho syna, ktorý rovnako pôsobil ako dôstojník v armáde. V dôsledku tejto neoprávnenej evidencie stratil viacero priateľov, hoci niektorí sa kontaktu vzdali bez toho, aby výslovne túto skutočnosť ako dôvod uviedli.

Žalobca následky neoprávneného evidovania v materiáloch bývalej ŠtB považuje za neodstrániteľné. Poskytnutie finančného odškodnenia nemajetkovej ujmy v peniazoch je preto iba výrazom slušnosti a spravodlivosti vo vzťahu medzi štátom, ktorý zodpovedá za postup svojich štátnych orgánov a jeho osobou, ktorému týmto postupom sa nenávratne zmenil život, čo bolo konštatované aj v súdnych rozhodnutiach po sedemnástich rokoch trvania súdneho konania, teda v čase, keď dovŕšil vek 71 rokov.

Žalobca poukázal aj na rozhodnutie Najvyššie súdu SR - R 114/99, podľa ktorého už len preukázanie samotnej neoprávnenej evidencie ako osoby uvedenej v § 2 ods.1 zákona 451/91 Zb. je dostatočným dôvodom na domáhanie sa ochrany osobnosti a to aj formou peňažného zadosťučinenia podľa § 13 ods.2 a 3 OZ.

Po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku Okresného G. Y. V. v konaní XX X. XX/XXXX z 1.6.2005 v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu žalobca vyzval žalovaného na poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške žalovanej sumy, ktorú považuje za primeranú následkom a okolnostiam neoprávneného zásahu do jeho osobnosti. Žalovaný odmietol žalobcovi poskytnúť dobrovoľne akékoľvek plnenie.

Žalovaný vo veci podal písomné vyjadrenie, v ktorom žalobu navrhol v celom rozsahu zamietnuť. Tento účastník namietol miestnu príslušnosť tunajšieho súdu, rovnako vzniesol námietku nedostatku pasívnej legitimácie. Bol toho názoru, že v danom prípade náhrady nemajetkovej ujmy je potrebné vychádzať z ustanovení zákona č.58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Poukázal na ustanovenia tohto zákona - § 27, § 25, § 9 ods.1 písm.a) uvedeného zákona. Žalovaný ani jeho právny predchodca nevykonával evidenciu osôb v zoznamoch bývalej ŠtB. Táto oblasť výkonu verejnej moci nepatrila a nepatrí do pôsobnosti Ministerstva obrany SR. Uvedené osvedčenie z 3.3.1992 o tom, že žalobca je evidovaný ako osoba uvedená v § 2 ods.1 písm.b) zákona 451/91 Zb. vydalo Federálne ministerstvo vnútra ČSFR, žalovaný nie je jeho právnym nástupcom. Nakoniec vzniesol námietku premlčania, keďže podľa tohto účastníka 10 - ročná objektívna premlčacia lehota sa počíta odo dňa, keď poškodenému bolo doručené nezákonné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená a keďže uvedené osvedčenie bolo žalobcovi doručené 11.3.1992, resp. pred týmto dátumom jeho nárok považuje za premlčaný.

Vykonaným dokazovaním bol zistený skutkový stav:

Žalobca N..W. Č. dňa 15.6.2012 (čl.128 spisu) predložil súdu svoj životopis, z ktorého je zrejmé, že po ukončení Vojenskej odbornej školy leteckých mechanikov v Liptovskom Mikuláši si doplnil vzdelanie štúdiom na Právnickej fakulte v Košiciach, ktorú ukončil v roku 1978. Po ukončení vojenskej školy nastúpil ako vojak k vojenskému útvaru v Y., čo bolo v roku 1959, kde prešiel rôznymi funkciami. Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že v období od 27.1.1985 do 3.3.1991 pôsobil ako tajomník Rady obrany mesta Košice, v ktorej funkcii bola plánovaná hodnosť plukovníka, od 4.3.1991 do 29.6.1996 pôsobil vo funkcií tajomníka Rady obrany okresu Rožňava, v ktorej bola opätovne plánovaná hodnosť plukovníka. Ku dňu 30.6.1996 bol zo služobného pomeru vojaka z povolania na základe rozkazu Ministerstva obrany SR č.49 zo dňa 14.3.1996 prepustený a od uvedeného dňa je vo výsluhovom dôchodku.

Dňa 3.3.1992 pod č.j.XD-XXXX/X-XXX/X-W.-XXvydalo Federálne ministerstvo vnútra ČSFR osvedčenie, ktorým bolo osvedčené, že N..W. Č. je evidovaný ako osoba uvedená v § 2 ods.1 písm.b) Zák.č.451/1991 Zb..
Z obsahu spisu Okresného G. Y. V. Č..Y..XX X. XX/XXXX (ide o vylúčený nárok pôvodného konania č. 14 C 170/97) je zrejmé, že žalobca dňa 31.10.1995 podal žalobu o ochranu osobnosti, ktorou žiadal určiť, že v období od 25.2.1948 do 17.11.1989 nebol evidovaný v materiáloch ŠtB ako rezident, agent, držiteľ požičaného bytu, držiteľ konšpiračného bytu, informátor alebo ideový spolupracovník ŠtB a preto nespĺňal podmienky podľa § 2 ods.1 písm.b) zákona 451/91 Zb. na vydanie pozitívneho osvedčenia. Následnou zmenou žalobného petitu sa domáhal vydania rozsudku, ktorým žiadal, aby súd určil, že bol neoprávnene evidovaný v materiáloch ŠtB ako agent ŠtB.

Pôvodnú žalobu podal voči štyrom žalovaným účastníkom, t.j. Ministerstvu vnútra SR, Slovenskej informačnej službe, Ministerstvu obrany SR ako aj proti Ústavu pamäti národa. Rozsudkom zo dňa 6.11.2003 súd žalobu voči žalovaným v 1. a 2.rade zamietol a nárok žalobcu voči Ministerstvu obrany SR a Ústavu pamäti národa vylúčil na samostatné konanie.

Po vykonanom dokazovaní Okresný súd Košice I vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 1.6.2005, keď žalobe žalobcu vyhovel a určil, že žalobca bol neoprávnene evidovaný v materiáloch bývalej ŠtB ako držiteľ požičaného bytu alebo držiteľ konšpiračného bytu. Súčasne rozhodol o trovách konania. V dôsledku odvolania Krajský súd v Košiciach rozhodoval rozsudkom zo dňa 27.11.2008, ktorým rozsudok vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1.rade, t.j. Ministerstvom obrany SR vo výroku, ktorým bolo určené, že žalobca bol neoprávnene evidovaný v materiáloch bývalej ŠtB ako držiteľ požičaného bytu alebo držiteľ konšpiračného bytu potvrdil, vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 2.rade, t.j. Ústavom pamäti národa zmenil rozsudok, keď žalobu voči tomuto účastníkovi zamietol. Súčasne zmenil aj výrok o trovách prvostupňového konania, keď žalovaného v 1.rade zaviazal nahradiť žalobcovi trovy konania a v právnom vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 2.rade náhradu trov konania účastníkom nepriznal. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 15.1.2009.

Ministerstvo obrany SR voči právoplatnému súdnemu rozhodnutiu podalo dovolanie, o ktorom rozhodoval Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 28.1.2010, keď dovolanie odmietol.

Odvolací súd v rozhodnutí zo dňa 27.11.2008 sa vyporiadal s námietkou pasívnej legitimácie žalovaných účastníkov, keď bol toho názoru, že jediným pasívne legitimovaným subjektom v danej veci je Ministerstvo obrany SR. V tejto súvislosti odvolací súd doplnil, že tento subjekt fyzicky nedisponuje archívnym materiálom, v ktorom sú evidované údaje o žalobcovi, ale pokiaľ by sa priklonil k stanovisku žalovaného v 1.rade, t.j. Ministerstva obrany SR, že vo veci nie je pasívne legitimovaný, mohlo by byť porušené právo žalobcu na poskytnutie súdnej ochrany podľa ustanovenia článku 46 ods.1 Ústavy SR. Iný subjekt na území SR totiž nie je oprávnený akýmkoľvek spôsobom disponovať resp. mať prístup k informáciám z archívnych fondov bývalej vojenskej kontrarozviedky. Odvolací súd poukázal na totožný záver rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 1 Co 34/95, na ktorý poukazoval aj súd prvého stupňa.

Žalobca vo svojej výpovedi pred súdom ozrejmil skutočnosti od ukončenia vojenskej školy k vojenskému útvaru v Košiciach, kde prešiel rôznymi funkciami a pôsobil do roku 1965. V ďalšom období, do roku 1977 zastával funkciu správcu vojenskej posádky v Košiciach, od tohto roku bol vyčlenený do pôsobnosti Úradu vlády SR, od roku 1985 bol tajomníkom Rady obrany mesta Košice. V tejto funkcii pôsobil v hodnosti podplukovníka, aj keď na uvedené miesto bola stanovená funkcia plukovník. Všetko bolo v poriadku do roku 1992, kedy bol povinný v zmysle rozkazu ministra obrany č.37/1991 požiadať o vydanie

osvedčenia na jeho osobu. Toto osvedčenie mu ministerstvo obrany doručilo 11.3.1992. Vtedy z tohto dokladu zistil, že je vedený a evidovaný ako osoba uvedená v § 2 ods.1, písm.b) zákona č.451/91 Zb. ako držiteľ požičaného bytu. Inými slovami povedané, bol vedený v zoznamoch bývalej ŠtB, čo v tom období bolo preňho veľkým prekvapením. Ako vojak z povolania vedel, čo evidencia vtedy znamenala. Až v roku 2003 sa dozvedel, že evidenciu viedla vojenská kontrarozviedka Vysokej vojenskej leteckej školy v Košiciach.

Podľa žalobcu preňho, ako poctivého vojaka z povolania to bola rana, ktorá mu úplne zmenila život. Cítil sa byť poškodený, preto podal žalobu o určenie, že je v uvedených materiáloch bývalej ŠtB evidovaný neprávom. Konanie bolo vedené niekoľko rokov a právoplatne skončené až v roku 2009. Posledným rozhodnutím prvostupňový súd jeho žalobe vyhovel, ktorý rozsudok bol odvolacím súdom potvrdený. Uvedené určenie bolo vo vzťahu k ministerstvu obrany.

Toto osvedčenie znamenalo v jeho živote veľký zlom, najmä v pracovnom postupe. Skutočnosť, že bol evidovaný v ŠtB bol povinný hlásiť svojim nadriadeným a to prednostovi Okresného úradu v Rožňave, kde pôsobil ako tajomník Rady obrany okresu Rožňava, ako aj tajomníkovi Rady obrany SR. Z toho je zrejmé, že o jeho evidencii sa dozvedeli všetci jeho nadriadení ako aj kolegovia, ktorí v tejto sfére pracovali. Tí, v dôsledku tejto skutočnosti zmenili voči nemu správanie, cítil, že nie sú k nemu úprimní a ochotní hovoriť o veciach, o ktorých sa bežne bavili. Daná skutočnosť spôsobila, že sa do seba uzavrel, osobne celú situáciu veľmi prežíval, následkom čoho bolo zhoršenie zdravotného stavu, zníženie hmotnosti, zvýšenie krvného tlaku, zmena telesnej teploty. V jeho prospech svedčilo len to, že pri všetkých previerkach obstál a bol vo veľmi dobrej kondícii, o čom predložil súdu aj doklady. Vydané osvedčenie znamenalo, že nebol povýšený do hodnosti plukovníka. Prednosta Okresného úradu Rožňava každý rok podával návrh tajomníkovi Rady obrany SR na jeho povýšenie do tejto hodnosti, úrad vlády mu nevyhovel odvolávajúc sa na vydané osvedčenie. V dôsledku uvedených skutočností odchádzal do dôchodku o dva roky skôr, než by odišiel v hodnosti plukovníka. Navyše od roku 1998 platil zákon, ktorý odlišne upravoval výšku dôchodku než v roku 1996, keď do dôchodku odchádzal on. Žalobca potvrdil, že do dôchodku odchádzal vo funkcii tajomníka Rady obrany okresu Rožňava.

Vydané osvedčenie malo dopad aj na jeho rodinný a spoločenský život. Svojich blízkych musel presviedčať, že nie je vedený v žiadnych materiáloch ŠtB a je to nezmysel. Táto skutočnosť bola podstatná aj preto, že starší syn pôsobil na Vojenskej vysokej leteckej škole v Košiciach a nechválil sa ňou ani priateľom a známym. Neoprávnenosť evidencie preukázal v súdnom konaní po takmer sedemnástich rokoch. Po právoplatnom skončení súdneho konania celú záležitosť opísal v liste adresovanom ministrovi obrany, v ktorom žiadal finančné odškodnenie. Minister mu nevyhovel, keďže jeho nárok považoval za premlčaný. V roku 2010 ho opätovne písomne žiadal o povýšenie do hodnosti plukovníka, ani tejto jeho požiadavke nevyhovel.

Žalobca záverom poukázal na skutočnosť, že pokiaľ by do dôchodku odchádzal vo funkcii plukovník, bol by lepšie finančne ohodnotený, keďže podľa zákona platného od roku 1998 rozdiel medzi dôchodkom vo funkcii plukovník a podplukovník je cca 100 € mesačne a viac. Z tejto sumy vypočítal aj odškodnenie, ktoré požaduje za obdobie 20 rokov. Nakoniec potvrdil aj to, že žiadna finančná čiastka mu nenahradí 20 rokov útrap a sužovania, ktoré počas celého obdobia musel znášať.
Žalovaný žiadal návrh zamietnuť v celom rozsahu, pretože mal za to, že ministerstvo obrany neviedlo žalobcu v žiadnej evidencii. Poukázal na vek tohto účastníka, na jeho zdravotný stav, čo dal do súvisu so samotnou žalobou. Namietal aj požadovanú výšku finančného odškodnenia.

Právny zástupca žalobcu poukázal na postoj žalovaného, ktorý napriek právoplatnému súdnemu rozhodnutiu sa žalobcovi neospravedlnil, nevykonal žiadne opatrenia, aby ďalej v evidencii evidovaný nebol, čím poukázal na morálne hľadisko voči žalobcovi. Výšku odškodnenia určil po zohľadnení spôsobu života žalobcu do roku 1992, od tohto obdobia so zohľadnením dôsledkov ujmy, ktorá mu bola spôsobená evidenciou v materiáloch ŠtB, pokiaľ ide o jeho súkromný a pracovný život.

Žalobca predložil listinné doklady, hodnotenia jeho osoby za jednotlivé obdobia.

Predložil tak hodnotenie Okresného úradu Rožňava za obdobie od 15.4.1991 do 15.4.1992, zo záverov ktorého je zrejmé, že žalobca za uvedené obdobie bol hodnotený kladne, na základe ktorého hodnotenia a plánovanej hodnosti prednosta okresného úradu odporučil spracovať na menovaného v najbližšom

termíne návrh na povýšenie do hodnosti plukovník, keďže predpísané vzdelanie a počet rokov mal splnené.

Aj z hodnotenia vojensko - odbornej spôsobilosti žalobcu ku dňu 31.5.1992 Úradu vlády SR je zrejmé, že jeho hodnotenie svedčí o veľmi dobrých vojensko-odborných vedomostiach i návykoch, so zodpovedným prístupom k plneniu funkčných povinností i o kvalitných pracovných výsledkoch. V súlade s rozkazom ministra obrany ČSFR č.37/1990 k realizácii ustanovení zákona č.451/1991 Zb., ktorým sa stanovujú niektoré ďalšie predpoklady pre výkon funkcie v štátnych orgánoch a organizáciách v podmienkach Československej armády, je však menovaný nespôsobilý vykonávať funkcie s plánovanou hodnosťou plukovník. Takýto záver je zrejmý a vyplýva aj z návrhu na kádrové opatrenie s vojakom z povolania k prerušeniu výkonu funkcie TRO okresu Rožňava zo dňa 5.6.1992 (čl.44 spisu). Z tohto dokladu je zrejmé aj to, že žalobca sa v uvádzanej oblasti necíti vinným, preto si dňa 31.3.1992 podal voči záverom osvedčenia Federálneho ministerstva vnútra odvolanie k súdu.

Hodnotenie žalobcu aj v ďalšom období, za obdobie od 15.4.1992 do 15.3.1993, vypracované Okresným úradom v Rožňave bolo so záverom veľmi dobré s tým, že prednosta Okresného úradu v Rožňave opätovne odporučil na menovaného spracovať návrh na povýšenie do hodnosti plukovník, keďže má predpísané vzdelanie i odslúžené roky. V tomto duchu žalobca obstál aj pri hodnotení, ktoré bolo spracované Okresným úradom v Rožňave dňa 12.4.1994.

Rovnako hodnotenie Úradu vlády SR, odboru obrany a bezpečnosti zo dňa 13.6.1994 je so záverom doporučenia povýšenia do hodnosti plukovníka.

Žalobca predložil súdu aj písomné podanie adresované Ministrovi obrany SR zo dňa 13.3.2009, v ktorom po ozrejmení celej situácie žiadal ministra o predbežné prerokovanie nároku a priznanie finančnej nemajetkovej ujmy vo výške 40.000 €. Predložil aj odpoveď ministra obrany zo dňa 20.4.2009, keď minister podľa zákona č.58/69 Zb. považoval jeho nárok, právo na náhradu škody za premlčané.

Žalobca predložil súdu aj Záznam o personálnom pohovore pri riešení prerušenia funkcie TRO okresu Rožňava zo dňa 23.8.1992 Úradu vlády SR, odboru obrany a bezpečnosti, z ktorého je zrejmé, že vzhľadom na záver jeho hodnotenia k 30.6.1992, v ktorom závere bol hodnotený ako nespôsobilý vykonávať funkciu s plánovanou hodnosťou plukovník - v zmysle zákona č.451/91 Zb., riaditeľ odboru obrany a bezpečnosti súhlasil, že do 1.9.1992 telefonicky alebo osobne žalobca oznámi alebo doloží zápis o personálnom pohovore, že o jeho osobu má záujem nejaké zariadenie, resp. útvar ČSA. V opačnom prípade nasledujúcim dňom bude spracovaný návrh na prepustenie zo služobného pomeru pre služobnú nespôsobilosť.

Predložil aj rozhodnutie Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia zo dňa 13.9.1996, v zmysle ktorého od 1.7.1996 mu bol priznaný výsluhový príspevok vo výmere 5.650,-Sk. Predložil aj ďalšie rozhodnutia preukazujúce zvyšovanie tohto príspevku, rozhodnutie zo dňa 22.4.1998, ktorým rozhodnutím sa mu výsluhový dôchodok zvýšil na sumu 6.961,-Sk a podľa ktorého rozhodnutia, § 89 ods.3 zákona Národnej rady SR o sociálnom zabezpečení vojakov, výsluhové príspevky, na ktoré vznikol nárok podľa § 33 ods.1 písm.c) zákona č.76/59 Zb. v znení noviel a tento nárok trvá ku dňu účinnosti zákona sa ďalej považujú za výsluhové dôchodky. Podľa posledného rozhodnutia Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia zo dňa 13.6.2011 žalobca poberá výsluhový dôchodok od 1.7.2011 vo výške 751,69 € mesačne.

Aj keď podľa právneho zástupcu žalobcu ujmu na súkromí nie je potrebné dokazovať, tento účastník navrhol vypočutie svedkov.

Svedok Gemerský bol v rozhodnom období, v rokoch 1991-1993 zástupcom prednostu Okresného úradu Rožňava a podpredsedom Rady obrany okresu Rožňava. V ďalšom období, do roku 1996 bol predsedom úradu a predsedom Rady obrany okresu Rožňava, žalobca bol teda jeho podriadeným. Rada obrany okresu Rožňava v tom období plnila dôležité úlohy pri zabezpečovaní obrany štátu. Z pracovného hľadiska žalobcu charakterizoval ako človeka odborne zdatného, pracovitého, zodpovedného, schopného, o čom svedčili každoročné hodnotenia, ktoré rezort pripravoval. Záver každého hodnotenia bol kladný v tom zmysle, že bol navrhnutý na povýšenie do hodnosti plukovníka. Po ľudskej stránke s každým dobre vychádzal, bol autoritou. V roku 1992 prišiel zákon, v zmysle ktorého boli vykonávané lustrácie, okrem iného aj žalobcu. Osvedčenie pre neho vyšlo pozitívne, čo mu sám hlásil.

Svedok bol toho názoru, že rozhodnutie z marca roku 1992 znamenalo pre žalobcu veľké prekvapenie. Uvedené osvedčenie bolo jediným dôvodom, pre ktorý žalobca nebol do hodnosti plukovníka povýšený. Nemohlo to byť nič iné, pretože spĺňal podmienky po každej stránke. Svedok nepatril medzi blízkych ľudí, ktorým by sa o následkoch toho čo prežíval zmieňoval, potvrdil však, že uvedená okolnosť ho poznačila. Okresný úrad mal cca 250 ľudí, 12-13 vedúcich, medzi ktorých patril aj žalobca a medzi ktorými boli užšie vzťahy. Pri stretnutiach a rozhovoroch badal, že ho daná situácia trápi, bol však hrdý na to, aby sa táto skutočnosť prejavila na jeho pracovných výsledkoch. Aj po vydaní osvedčenia sa po pracovnej stránke zlepšoval, preto určite bol jedným z tých, ktorí by si povýšenie do hodnosti plukovník zaslúžil. V rozhodujúcom období Rada obrany okresu Rožňava patrila v rámci Slovenska medzi najlepšie a tajomník, ktorú funkciu žalobca vykonával bol jej ťahúňom a aj jeho zásluhou rada obrany v okrese mala takéto postavenie. Tým, že žalobca nebol povýšený do hodnosti plukovníka bol ukrátený aj po finančnej stránke. Platové pomery však podliehali priamo Úradu vlády a posudzovali sa podľa vtedy platných predpisov.

Svedok I..I. žalobcu pozná dlhé roky, keďže pôsobil ako náčelník zdravotníckej služby vojenskej leteckej akadémie, riaditeľ polikliniky, šéflekár košickej posádky a hlavný odborník pre letecké lekárstvo armády SR. Žalobca sa stal v roku 1977 správcom košickej vojenskej posádky, kedy túto z roka na rok zveľaďoval a dostal medzi najlepšie v rámci Slovenska. Žalobcu poznal ako ambiciózneho a cieľavedomého človeka, ktorý bol v práci zodpovedný, bezchybný a spoločenský. Nikto mu nič nemohol vyčítať, spĺňal všetky predpoklady na povýšenie do funkcie plukovníka, o čom svedčili jeho každoročné hodnotenia. V roku 1991 prišiel lustračný zákon, ktorému podliehali vojaci z povolania a samozrejme aj žalobca. O tom, s akým výsledkom prešiel sa dozvedel až po určitom čase, keď v jeho správaní pobadal rapídnu zmenu. Z nepochopiteľných dôvodov sa začal strániť. Boli partia chlapov, ktorí udržiavali bližšie vzťahy. Žalobca prestal medzi nich chodiť, aj keď prišiel, nesršal humorom ako to bolo predtým. Raz sa ho spýtal čo sa stalo. Vtedy mu celú situáciu ozrejmil, aj výsledok previerky jeho osoby. Sám bol šokovaný, pretože žalobca nikdy žiadnu spoluprácu nepodpísal, žiadny konšpiračný byt nevlastnil a hodnotenie, ktoré na jeho osobu prišlo bolo prácou vojenskej kontrarozviedky. Aj keď sa mu snažil dohovoriť, výsledok osvedčenia považoval za poníženie jeho osoby, zrútil sa mu kariérny postup. V práci však nepoľavil a dosahoval rovnaké výsledky ako pred rokom 1992. Ako ošetrujúci lekár pobadal, že táto okolnosť mala vplyv na jeho zdravotný stav, pretože schudol, začal byť depresívny a je toho názoru, že sa z toho nedostal do dnešného dňa. Zmenila sa mu povaha. Svedok mal vedomosť o tom, že sa bránil súdnou cestou a po dlhých rokoch sa očistil. Za celé to obdobie nikto netuší, čo musel prežiť. Napriek súdnemu rozhodnutiu žiadne ospravedlnenie zo strany ministerstva nedostal, nehovoriac o finančnom odškodnení. Svedok bol toho názoru, že osvedčenie z marca 1992 bolo jediným dôvodom, pre ktorý mu bol zamedzený kariérny postup, keďže vysoko spĺňal všetky predpoklady na tento post. Žiadne finančné odškodnenie však žalobcovi nevráti dlhé roky vnútorného trápenia, sužovania a jeho vnútorného pocitu. Ako kamaráti sa všetci schádzajú dodnes, o žalobcovi vedeli, aký je to človek a ani výsledok osvedčenia na tom nič nezmenil. Žalobca napriek tomu mal akýsi vnútorný pocit sklamania.

Uvedený svedok do dôchodku odchádzal v roku 1998 v hodnosti plukovníka s dôchodkom 12.600,-Sk, v súčasnosti poberá dôchodok vo výške 1.035 €, čím poukázal na finančné ukrátenie žalobcu v tomto smere.

Svedok W. Č. je synom žalobcu. Svoj život rozdelil na dve etapy, do roku 1992 a od tohto obdobia doposiaľ. Žalobca ako otec bol voči deťom, keďže má mladšieho brata, zodpovedný, veselej povahy, rád sa bavil, pomáhal, mal záľubu v automobiloch. Ukázal mu cestu, ktorú nastúpil aj po profesnej stránke. Potom, čo v roku 1992 prišlo rozhodnutie s pozitívnym výsledkom, v jeho živote nastal neskutočný zlom a tento trvá do dnešného dňa. Počas obdobia, kedy sa bránil súdnou cestou sa zmenil jeho charakter. Veľkou oporou v rodine mu vždy bola a doposiaľ je ich mama. Svedok od začiatku vedel, že výsledok lustrácie nie je pravdivý. V dôsledku tohto rozhodnutia sa však úplne zmenil, stal sa z neho uzavretý, podráždený človek. Aj keď sa ho snažil cestou koníčkov nasmerovať tak, aby sa z depresie dostal vidí, že vnútorne bojuje. Po pracovnej stránke ho veľmi obdivoval, keďže pre vojenstvo urobil veľmi veľa. Bol to ambiciózny človek, tri roky ani nevedel, že študuje vysokú školu popri zamestnaní.

V roku 1989 nastúpil na Stredisko zahraničného leteckého výcviku v Košiciach, teda do kolektívu otcových kamarátov a kolegov, kde ho brali vždy ako jeho syna. O pozitívnom výsledku lustrácie sa dozvedeli aj jeho kolegovia a aj keď to otcovi nepovedal, našli sa kamaráti, ktorí kvôli tomu prestali s ním komunikovať, udržiavať vzťahy, ktoré mali predtým. Napriek výsledku súdneho rozhodnutia, ktoré

otca očistilo sa ten otec, ktorý bol pred rokom 1992 nevrátil. Svedok pobadal častejšie návštevy otca u viacerých lekárov. Vie, že má problémy s tlakom, nehovoriac o tom, že schudol takmer 25 kg, čo svedčí o tom, že sa vnútorne veľmi trápil. V uvedenom období sa postavenie vojaka z povolania s takýmto výsledkom chápalo úplne inak. Výsledky lustrácie otcovi neumožnili, aby zostal na funkcii tajomníka Rady obrany okresu Rožňava. Pokiaľ by nenastala situácia z roku 1992 je presvedčený, že do dôchodku by odišiel neskôr. Vyvodzuje to z povahových vlastností otca, ktorý chcel byť povýšený a prácu bral zodpovedne. Dôvodom, pre ktorý odišiel otec do dôchodku v hodnosti podplukovníka bolo práve lustračné hodnotenie.

Písomným podaním súd žiadal Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia na oznámenie, kedy by žalobcovi vznikol nárok na výsluhový dôchodok, pokiaľ by pôsobil v hodnosti plukovníka, vo funkcii tajomníka Rady obrany okresu Rožňava, ktorú funkciu pred prepustením zo služobného pomeru vojaka z povolania zastával a aký výsluhový dôchodok by v takomto prípade poberal.

Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia podaním zo dňa 15.8.2012 oznámil súdu, že na základe žiadosti o výsluhový príspevok bol žalobcovi priznaný príspevok vo výške 5.650,-Sk od 1.7.1996. Pri vydaní rozhodnutia úrad vychádzal z predloženého Rozkazu riaditeľa Odboru obrany a bezpečnosti Úradu vlády SR č.5 zo dňa 30.5.1996, podľa ktorého žalobca bol prepustení do zálohy podľa § 10a) zák.č.76/1959 Zb., teda odvolaný z funkcie tajomníka Rady obrany okresu Rožňava, keďže spĺňal podmienky nároku na starobný dôchodok.

Výsluhový príspevok do 30.4.1998 sa zvyšoval podľa zák.č.100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení noviel, od 1.5.1998 sa pretransformoval na výsluhový dôchodok podľa zák.č. 114/1998 Z.z. o sociálnom zabezpečení.

Ku dňu skončenia služobného pomeru vojaka z povolania žalobca splnil podmienku trvania služobného pomeru podľa zák.č. 100/1988 Zb. a vek 57 rokov dosiahol dňa 6.9.1995. Nikdy si nárok na starobný dôchodok neuplatnil. V prípade, ak by si žalobca uplatnil nárok na starobný dôchodok, jeho výška by k 1.7.1996 bola rovnaká ako výška výsluhového príspevku. Rovnaká výška starobného dôchodku a výsluhového príspevku bola rovnaká aj do 30.4.1998. Rozdiel by nastal v roku 2007. V súčasnosti však nie je možné, aby si žalobca uplatnil nárok na starobný dôchodok poukazujúc na zák.č.328/2002 Z.z..

Žalobca sa náhrady nemajetkovej ujmy domáha v súlade s ust. § 13 ods.2 a 3 OZ, podľa ktorých zákonných ustanovení pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Občiansky zákonník podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia poskytuje ochranu osobnosti len v prípade takého porušenia občianskej cti, ktoré predstavuje zásah do osobnosti občana, pričom tento zásah musí byť objektívne spôsobilý takúto ujmu spôsobiť. Ide o konanie proti osobnej a mravnej integrite občana, znižujúce jeho dôstojnosť, vážnosť a česť, o konanie, ktoré z hľadiska vzťahu občana k ostatným spoluobčanom ohrozuje jeho postavenie a uplatnenie v spoločnosti.

Podľa judikatúry za neoprávnený zásah do osobnosti občana nemožno považovať postup pri vydávaní osvedčenia podľa § 9 ods.1 zák.č.451/1991 Zb. Neoprávneným zásahom v zmysle § 13 OZ môže byť iba neoprávnené evidovanie osoby v materiáloch bývalej ŠtB (R38/1996).

Aj v prípadoch takzvaného lustračného zákona sa môže občan domáhať ochrany svojej osobnosti a to aj formou peňažného zadosťučinenia podľa § 13 ods.2,3 OZ, ak bol v materiáloch bývalej ŠtB neoprávnene evidovaný ako osoba v § 2 ods.1 zák.č. 451/1991 Zb. a neoprávnenosť takejto evidencie bola preukázaná (R114/1999).

Neoprávneným zásahom je zásadne každé nepravdivé tvrdenie alebo obvinenie, ktoré zasahuje práva chránené ustanovením § 11 a nasl. OZ. Preto ani prípadoch takzvaného lustračného zákona nie je vylúčené, aby sa občan nemohol domáhať ochrany svojej osobnosti a to i formou priznania peňažného

zadosťučinenia podľa ust. § 13 ods.2,3 OZ, v prípade, že bol v materiáloch bývalej ŠtB neoprávnene evidovaný ako osoba uvedená v § 2 ods.1 zákona č.451/1991 Zb.

V danej veci súd v prvom rade posudzoval otázku pasívnej legitimácie žalovaného, ktorú tento účastník v priebehu konania namietal. S otázkou pasívnej legitimácie žalovaného účastníka sa vyporiadal odvolací súd v rozsudku zo dňa 27.11.2008, ktorý uviedol, že jediným pasívne legitimovaným subjektom v konaní o určenie, že žalobca bol neoprávnene evidovaný v materiáloch bývalej ŠtB ako držiteľ požičaného bytu alebo držiteľ konšpiračného bytu je Ministerstvo obrany SR.

Podľa ust. § 135 ods.1 O.s.p., súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná [§ 109 ods. 1 písm. b)]. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania; 14) súd však nie je viazaný rozhodnutím v blokovom konaní.

Podľa § 135 ods.2 O.s.p., inak otázky, o ktorých patrí rozhodnúť inému orgánu, môže súd posúdiť sám. Ak však bolo o takejto otázke vydané príslušným orgánom rozhodnutie, súd z neho vychádza.

Účinky právoplatnosti rozhodnutia, jeho nezmeniteľnosť a záväznosť sa chápu podstatne v širšom rozsahu. Význam právoplatnosti súdneho rozhodnutia sa neobmedzuje len na rovinu prekážky rei iudicatae (neodstrániteľnej procesnej podmienky konania), t.j. len na neprípustnosť nového prejednania už raz rozhodnutej veci. Právoplatnosť má aj uvedenú pozitívnu stránku spočívajúcu v pôsobení vecnom - význam v dosahu záväznosti na rozhodnutie o inej veci. Náplň právoplatnosti prejavujúca sa ako prameň prejudiciálnych účinkov právoplatného rozhodnutia je mimoriadne závažná. To, že nejde o rozhodnutie o tej istej veci (s identickým predmetom konania) ešte neznamená, že už raz súdom v predošlom občianskom súdnom konaní s konečnou platnosťou medzi účastníkmi vyriešenú otázku hmotnoprávneho vzťahu by mohol neskôr ďalší súd v inom (novom) občianskom súdom konaní medzi tými istými účastníkmi posudzovať inak ako otázku predbežnú. Bráni tomu ust. § 159 ods.2 O.s.p., ktoré vo vzťahu k ust. § 135 ods.2 druhá veta O.s.p. znamená osobitnú procesnú úpravu; z nej vyplýva súdu povinnosť v prípade riešenia predbežnej otázky považovať za záväzné právoplatné súdne rozhodnutie o takejto otázke. Súd má teda povinnosť pri svojom rozhodovaní o (tejto ďalšej) veci neodchýliť sa od právoplatného rozsudku, ktorým sa vyriešila v inom občianskom súdnom konaní ako vec sama príslušná predbežná otázka.

Prejudicialitu možno vo všeobecnosti chápať ako kauzálny vzťah medzi dvomi subjektívnymi právami, z ktorých jedno je podmienené druhým. Svoje miesto nachádza predovšetkým v prípadoch, kedy právoplatným rozhodnutím o veci sa vyriešila otázka, ktorá má zásadný význam pre ďalší spor, od jej posúdenia závisí rozhodnutie v tejto ďalšej veci. Predpokladá, že určitý právny vzťah sa stal predmetom procesu, pričom právny vzťah, o ktorom bolo právoplatne rozhodnuté, musí súd pri rozhodovaní o inej veci posudzovať len tak, ako sa stalo v právoplatnom rozhodnutí.

Prejudiciálna (predbežná alebo aj predurčujúca) otázka je potom taká otázka, ktorá sama predmetom konania nie je, avšak na jej vyriešení je závislé rozhodnutie, ktoré má súd prijať. Prejudicialita takto vyjadruje aj skutočnosť, že v konaní o určitej veci sa vyskytuje relatívne samostatná otázka, ktorá bola predmetom právoplatne skončeného konania a má pre terajšie konanie určujúci význam.

Subjektívne vymedzenie záväznosti rozhodnutia o prejudikciálnej otázke je také, že súd v novom konaní musí rešpektovať prejudikciálne účinok právoplatného rozhodnutia u tých istých účastníkov a ich právnych nástupcov, pokiaľ tak určuje zákon.

Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že otázka pasívnej legitimácie žalovaného bola vyriešená v právoplatne skončenom konaní Okresného súdu Košice I, sp.zn. 14 C 69/2004, ktoré súd v tomto konaní musí rešpektovať a takýmto posúdením je viazaný.

Pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy súd bral do úvahy nasledujúce skutočnosti:

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca bol neoprávnene evidovaný v materiáloch bývalej ŠtB ako držiteľ požičaného bytu alebo držiteľ konšpiračného bytu. Daná skutočnosť bola preukázaná právoplatným súdnym rozhodnutím Okresného súdu Košice I, v konaní 14 C 69/2004, rozsudkom prvostupňového súdu zo dňa 1.6.2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 27.11.2008.

Súd sa stotožňuje s tvrdením žalobcu, že neoprávneným zásahom v zmysle § 13 OZ je samotné neoprávnené evidovanie jeho osoby v materiáloch bývalej ŠtB.

V konaní bolo preukázané aj to, že vydaním osvedčenia zo dňa 3.3.1992, podľa ktorého bol žalobca evidovaný ako osoba v § 2 ods.1 písm.b) zákona č.451/1991 Zb. došlo k zásahu do jeho profesného aj osobného života. Daná skutočnosť bola preukázaná listinnými dokladmi, hodnotením žalobcu za jednotlivé obdobia, podľa záverov ktorých žalobca spĺňal podmienky na povýšenie do hodnosti plukovník a jediným dôvodom, pre ktorý nebol spôsobilý vykonávať funkciu s touto hodnosťou bolo v súlade s rozkazom ministerstva obrany ČSFR č.37/1990 k realizácii ustanovení zákona č.451/1991 Zb., vydanie osvedčenia, so závermi ktorého žalovaný nesúhlasil. Uvedená skutočnosť bola preukázaná aj svedeckými výpoveďami, najmä svedeckou výpoveďou V. K., prednostu Okresného úradu Rožňava, ktorý bol súčasne predsedom Rady obrany okresu Rožňava.

Vydanie osvedčenia malo teda za následok zamedzenie kariérneho postupu žalobu, keďže podľa hodnotenia jeho nadriadených patril medzi najlepších dôstojníkov - tajomníkov Rady obrany okresov v SR, vysoko spĺňal podmienky po vojensko-odbornej stránke, podľa služobných výsledkov i telesnej spôsobilosti, fyzickej zdatnosti. Nielen závery hodnotení, ale aj svedecké výpovede potvrdili, že žalobca z pracovného hľadiska bol človekom odborne zdatným, pracovitým, zodpovedným, schopným, v práci ambicióznym.

Tak ako žalobca tvrdil pri odchode do dôchodku k 30.6.1996 bol ukrátený aj po finančnej stránke. Zo správy vojenského úradu sociálneho zabezpečenia (čl.140) je zrejmé, že pri vydaní rozhodnutia, ktorým bol žalobcovi priznaný výsluhový príspevok od 1.7.1996 vo výške 5.650,-Sk vychádzal z rozkazu riaditeľa Odboru obrany a bezpečnosti Úradu vlády SR zo dňa 30.5.1996, podľa ktorého bol N..Č. prepustený do zálohy podľa § 10a zák.č.76/1986 Zb., teda odvolaný z funkcie tajomníka Rady obrany okresu Rožňava. Dôvodom k prepusteniu bola skutočnosť, že žalobca ako vojak z povolania spĺňal podmienky na starobný dôchodok. Z uvedenej správy je zrejmá transformácia výsluhového príspevku po 1.5.1998 v zmysle nového zákona o sociálnom zabezpečení č.114/1998 Zb. na výsluhový dôchodok a jeho porovnávanie so starobným dôchodkom. Z uvedenej správy však nie je zrejmé, kedy by žalobcovi vznikol nárok na výsluhový príspevok, resp. dôchodok, pokiaľ by pôsobil v hodnosti plukovníka, vo funkcii tajomníka Rady obrany okresu Rožňava, ktorú funkciu pred prepustením zo služobného pomeru vojaka z povolania zastával, resp. aký výsluhový dôchodok, v akej výške by v takomto prípade poberal. Uvedený Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia tieto podmienky pravdepodobne neskúmal, čo je zrejmé z jeho stanoviska, keď pri vydávaní rozhodnutia vychádzal z predloženého rozkazu riaditeľa Odboru obrany a bezpečnosti Úradu vlády SR. Skutočnosť preukazujúcu finančnú ujmu žalobcu mal súd preukázanú výpoveďou svedka I..I., ktorý do dôchodku odchádzal v hodnosti plukovník v roku 1998 s dôchodkom 12.600,-Sk a v súčasnosti poberá dôchodok vo výške 1.035 €.

V konaní bolo preukázané aj to, že vydaním osvedčenia v marci 1992 došlo k podstatným zmenám aj v osobnom živote žalobcu. Pozitívny výsledok lustrácie tento účastník považoval za poníženie jeho osoby, s ktorým výsledkom sa nevedel zmieriť, o čom svedčí fakt, že podal žalobu o určenie jeho neoprávnenej evidencie. Všetci vypočutí svedkovia pred súdom potvrdili, že zmenu správania u žalobcu pobadali či už pri stretnutiach alebo rozhovoroch, sám celú situáciu ťažko znášal, stal sa z neho uzavretý, podráždený človek, trpel depresiou, pocitmi úzkosti a opovrhnutia. Dôsledkom takéhoto stavu sa mu zhoršil zdravotný stav, rapídne schudol, čo svedčí o tom, že situáciu ťažko znášal a prežíval, zvýšil sa mu krvný tlak, zmenila telesná teplota. Tak ako jeho syn, svedok W. Č. uviedol za celé to obdobie, kedy sa bránil súdnou cestou sa zmenila jeho povaha.

Nakoniec súd pri rozhodovaní o výške finančného odškodnenia vzal do úvahy obdobie takmer 14 rokov, počas ktorého prebiehalo súdne konanie o ochranu osobnosti žalobcu, resp. jeho neoprávnenej evidencie v materiáloch bývalej ŠtB, počas ktorého danú situáciu o to intenzívnejšie prežíval a s ktorou sa nevedel stotožniť. Aj keď súd jeho žalobe vyhovel, čím neoprávnenosť evidencie v materiáloch štátnej

bezpečnosti preukázal, všetky tie roky plné stresu, sužovania, hanby a poníženia, či vnútorného trápenia mu súdne rozhodnutie nenahradí.

Záverom teda možno zhrnúť, že vydanie osvedčenia u žalobcu vyvolalo trvalé následky, ktoré sa uňho prejavili napriek právoplatnému rozhodnutiu vo veci v jeho prospech. Poukazujúc na všetky uvedené a preukázané skutočnosti ním požadované finančné odškodnenie súd považoval za primerané, z ktorého dôvodu žalobe v celom rozsahu vyhovel.

Pri posudzovaní námietky premlčania vznesenú žalovaným účastníkom je potrebné uviesť, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods.2 OZ je jedným z relatívne samostatných prostriedkov ochrany práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby a vzniká vtedy, ak morálne zadosťučinenie nepostačuje a pokiaľ došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti v značnej miere. Aj keď ide o satisfakciu v oblasti nemateriálnych osobnostných práv, jeho vyjadrenie v peniazoch spôsobuje, že ide o osobné právo majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe (§ 101 OZ).

Preto je súd toho názoru, že nárok žalobcu posudzovaný podľa § 13 ods.2,3 OZ premlčaný nie je, keďže rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 1.6.2005, v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu ktorým bola preukázaná neoprávnená evidencia žalobcu v materiáloch štátnej bezpečnosti nadobudol právoplatnosť 15.1.2009, od ktorého termínu začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia lehota na uplatnenie nemajetkovej ujmy a žaloba bola podaná 1.6.2009.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods.1 O.s.p., podľa ktorého žalobca bol v konaní plne úspešný, z ktorého dôvodu mu priznal náhradu trov konania. Tie predstavujú trovy právneho zastúpenia vo výške 4.304,09 € (7 úkonov á 506,21 €, t.j. prevzatie, príprava zastúpenia, podanie žaloby, vyjadrenie vo veci zo dňa 27.1.2011, účasť na pojednávaniach dňa 1.3.2012, 12.4.2012, 14.6.2012 a 6.9.2012, 2 x režijný paušál á 6,95 €, 1 x režijný paušál 7,41 €, 4 x režijný paušál á 7,63 € + 19% DPH za prvé dva úkony právnej pomoci, 20% DPH za ďalších päť úkonov), ktoré trovy sú v súlade s vyčíslením trov právneho zástupcu žalobcu zo dňa 6.9.2012.

Trovy právneho zastúpenia je žalovaný povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu žalobcu v súlade s ust. § 149 O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že
a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p.,
b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.